

Právní aspekty doménových jmen

BI201K Úvod do práva ICT I
(jaro 2010)

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mgr. Jaromír Šavelka

Ústav práva a technologií, PrF MU

Tel.: +420 736241293

Email: jaromir.savelka@law.muni.cz

ICQ: 279-544-589

Konzultační hodiny: úterý 13:30 – 16:00

Co?

Proč?

Jak?

- **Pochopení pojmu a funkce doménových jmen**
(doménová jména fakticky, doménová jména z pohledu práva)
- **Získání základních znalostí o fungování správy doménových jmen**
(DNS servery, organizační zajištění správy)
- **Porozumění procesu registrace doménového jména**
(faktická realizace procesu, právní důsledky)

- **Doménové jméno**
(pojem, struktura, funkce)
- **Správa doménových jmen**
(organizační zajištění – IANA, ICANN, technické zajištění – Root zone)
- **Registrace doménového jména**
(právní povaha doménového jména, subjekty působící v rámci registrace, vztahy mezi jednotlivými subjekty)

Doménové jméno

>> Pojem <<

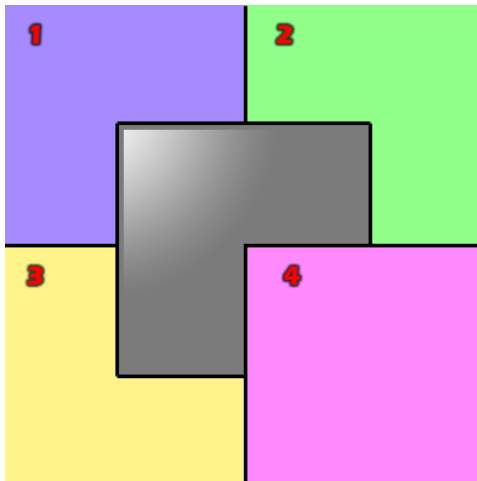
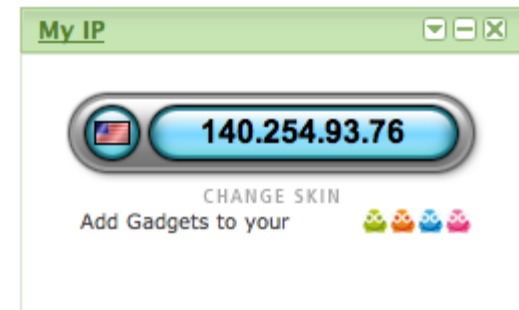
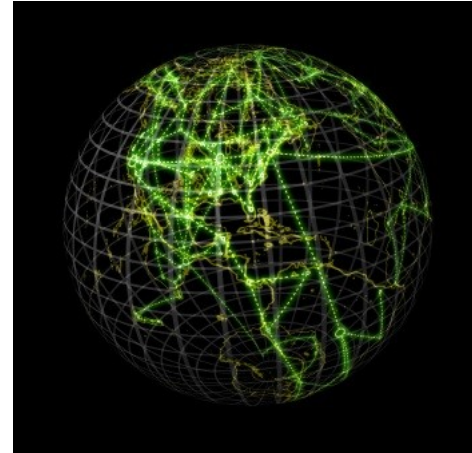
Struktura

Funkce

Správa doménových jmen

Registrace doménového jména

www.google.com

www.muni.cz

www.stanford.edu

Doménové jméno

Pojem

>> **Struktura** <<

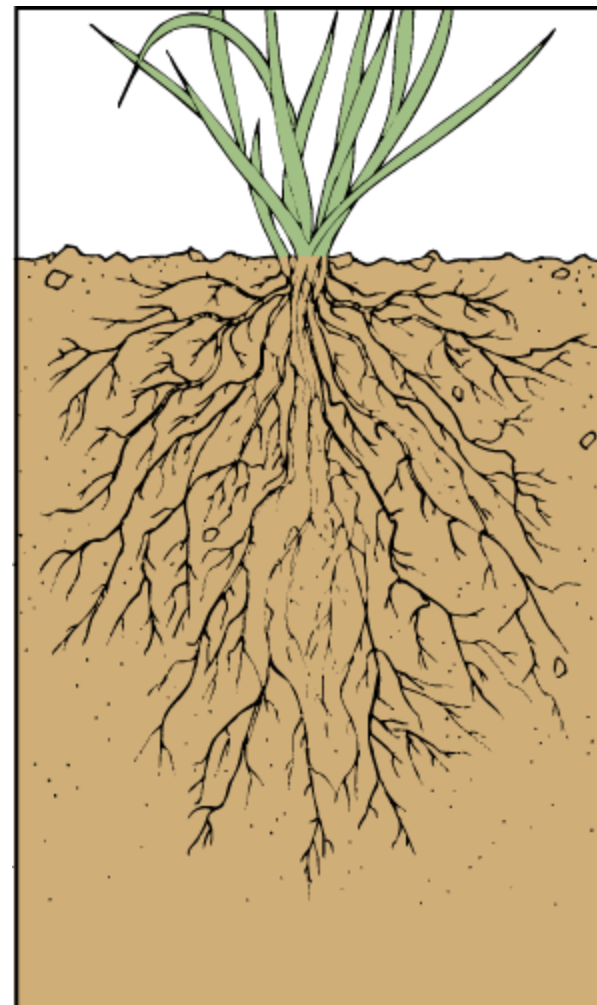
Funkce

Správa doménových jmen
Registrace doménového jména

„Root“ doména

g(eneric)T(op)L(evel)D(omain)

.aero .store
.edu .firm .cat .info .name
.tel .biz .asia .arts
.net .com
.int .org .info
.nom .jobs .gov .rec .mil
.web .coop .pro
.museum .travel

c(ountry)c(ode)T(op)L(evel)D(omain)

- .at
- .cz
- .be
- .sk
- .cn
- .us
- .dk
- .gr
- .hu

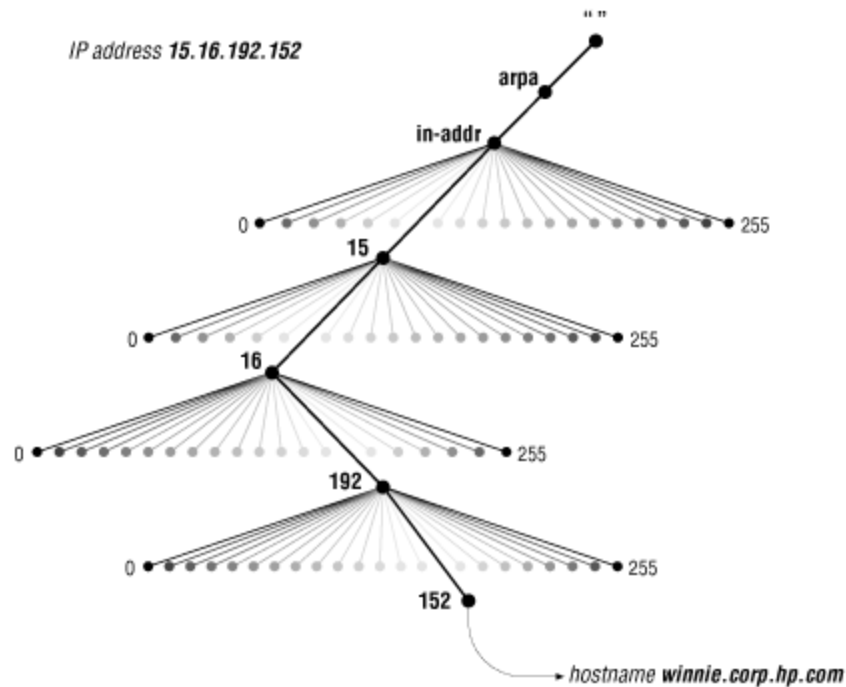
- .de
 - .fi
 - .ca
- RESERVED**

- .co.uk
- org.uk
- .gov.uk

i(nfrastructure)T(op)L(evel)D(omain)

.arpa

S(ponsored)T(op)L(evel)D(omain)

*„A new type of domain name,
a new waste of money.“*

(www.popsci.com, 26. 3. 2009)

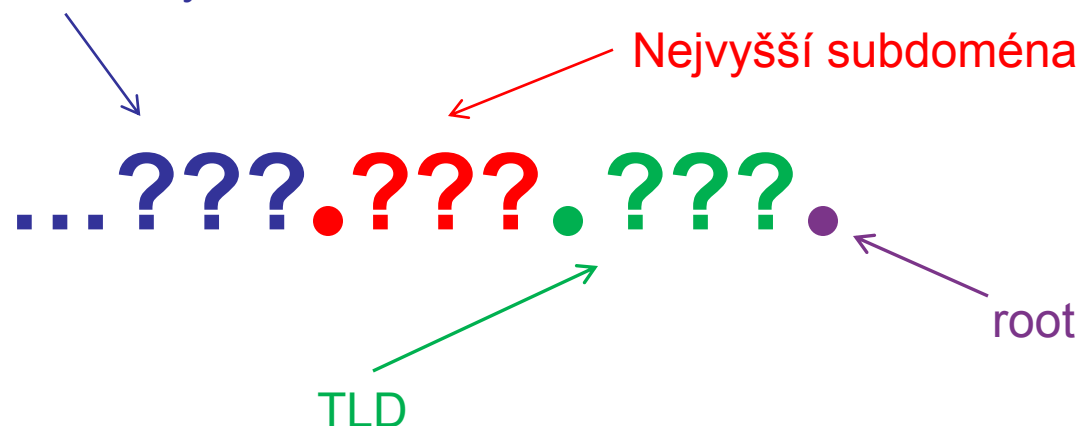

Subdomény

- Nejvyšší podléhá registraci
- Nižší jsou v dispozici majitele nejvyšší subdomény

law.muni.cz.

Nižší subdomény

Doménové jméno

(law.muni.cz.)

vs.

U(niform)**R**(esource)**L**(ocator)
(<http://www.law.muni.cz./index.htm>)

Doménové jméno

Pojem

Struktura

>> Funkce <<

Správa doménových jmen
Registrace doménového jména

- **Technická**
- **Uživatelská**
- **Identifikační**
- **Vyhledávací**
- **Propagační**

- **Intuitivní identifikátor místa v síti (logické jednotky)**
- **Unikátní spojení IP adresa – doménové jméno**
- **Prvky: Root doména – TLD – subdomény**
- **Současnost a budoucnost?**
 - Stovky TLD
 - sTLD
 - IDNs

Doménové jméno

Správa doménových jmen

>> Organizační zajištění (IANA, ICANN) <<
Technické zajištění (Root zone)
Registrace doménového jména

Správa Root serverů
a rozdělování pravomocí
pro správu národních
domén

Přidělování IP adres

IDN repozitáře

Správa domén .int a .arpa

DNSSEC

Správa a implementace
protokolů (společně
s IETF)

- nezisková organizace
- otevřené politické fórum
- zodpovědnost za
 - DNS
 - IP adresy
 - Root servery
- **Pravidelná celosvětová setkání**
(poslední Nairobi, Seoul, Sydney; nadcházející Brusel)

Nadcházející setkání ICANN:

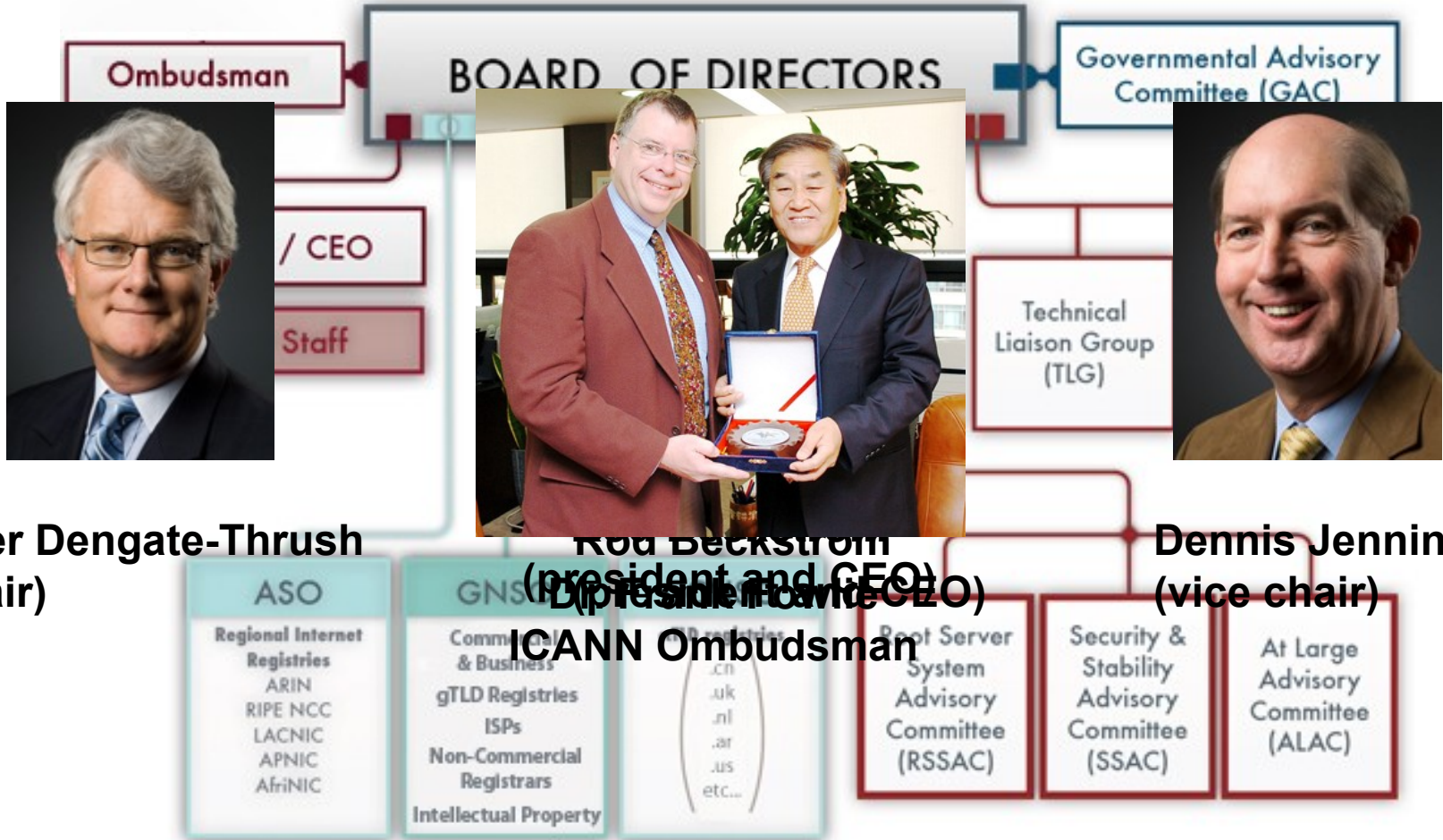
Místo: Brusel, Belgie

Datum: 20. – 25. června 2010

Info: <http://brussels38.icann.org/faqs>

25 | Správa doménových jmen Organizační zajištění

Peter Dengate-Thrush
(chair)

Rod Beckstrom
(president and CEO)
ICANN Ombudsman

Dennis Jennings
(vice chair)

Doménové jméno

Správa doménových jmen

Organizační zajištění (IANA, ICANN)

>> Technické zajištění (Root zone) <<

Registrace doménového jména

- IANA pod vedením ICANN
- 13 Root serverů umístěných po celém světě

- **A** (VeriSign, Inc., 6 serverů, převážně USA)
- **B** (Information Sciences Institute, 1 s., Země)
- **C** (Cogent Communications, 6 s., převážně USA)
- **D** (University of Maryland, 1 s., USA)
- **E** (NASA Ames Research Center, 1 s., USA)
- **F** (Internet Systems Consortium, Inc., 49 s., př. USA)
- **G** (US DOD Net. Inf. Center, 6 s., převážně USA)
- **H** (US Army Research Lab, 1 s., USA)

- **I** (Autonomica, 34 s., převážně USA)
- **J** (VeriSign, Inc., 70 s., převážně USA)
- **K** (RIPE NCC, 18 s., převážně Evropa)
- **L** (ICANN, 3 s., převážně USA)
- **M** (Wide Project, 6 s., převážně Japonsko)

- **IANA** (výkon správy v mnoha oblastech)
- **ICANN** (koordinace, vedení, zastřešení)
 - Otevřená platforma
 - Nezávislí experti
 - Volení úředníci
 - Politici
 - Široká veřejnost
- **Root zóna**
 - 13 serverů

Doménové jméno
Správa doménových jmen
Registrace doménového jména
>> **Právní povaha doménového jména** <<
Subjekty působící v rámci registrace
Vztahy mezi jednotlivými subjekty

- **Vlastnické právo (123 OZ)**
- **Právo k jiné majetkové hodnotě (118 OZ)**
- **Právo ke zvlášť chráněným nehmotným statkům (Právo duševního vlastnictví)**
- **Právo vznikající ze závazkového vztahu (OZ nebo ObZ)**

Vlastník domény

Držitel vlastního doménového jména

Prodej domény

Doménové jméno

Správa doménových jmen

Registrace doménového jména

Právní povaha doménového jména

>> **Subjekty působící v rámci registrace** <<

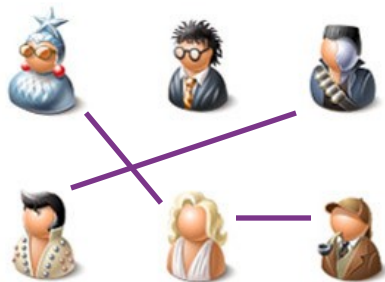
Vztahy mezi jednotlivými subjekty

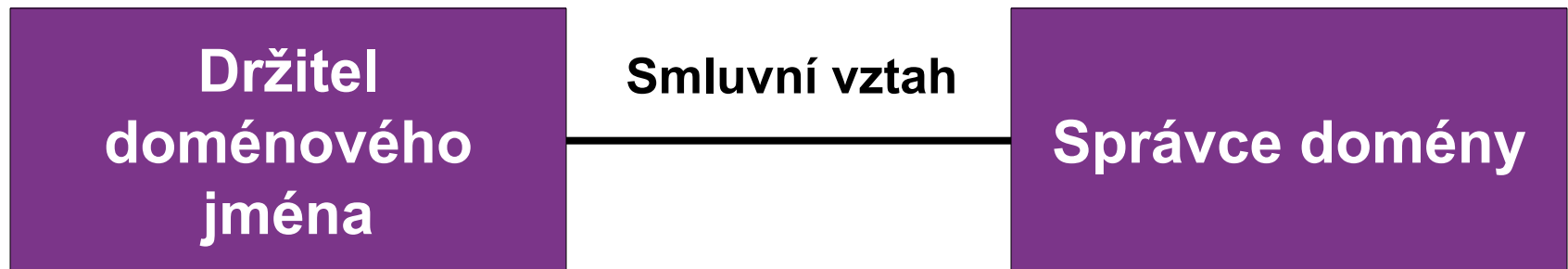
- **Správce domény**
(např. CZ-NIC, EURid, VeriSign)
- **Komerční registrátor**
(např. Volný, a.s., Domaininfo AB, 4Domains, Inc.)
- **Zákazník – držitel domény**
(např. Masarykova univerzita, Microsoft)

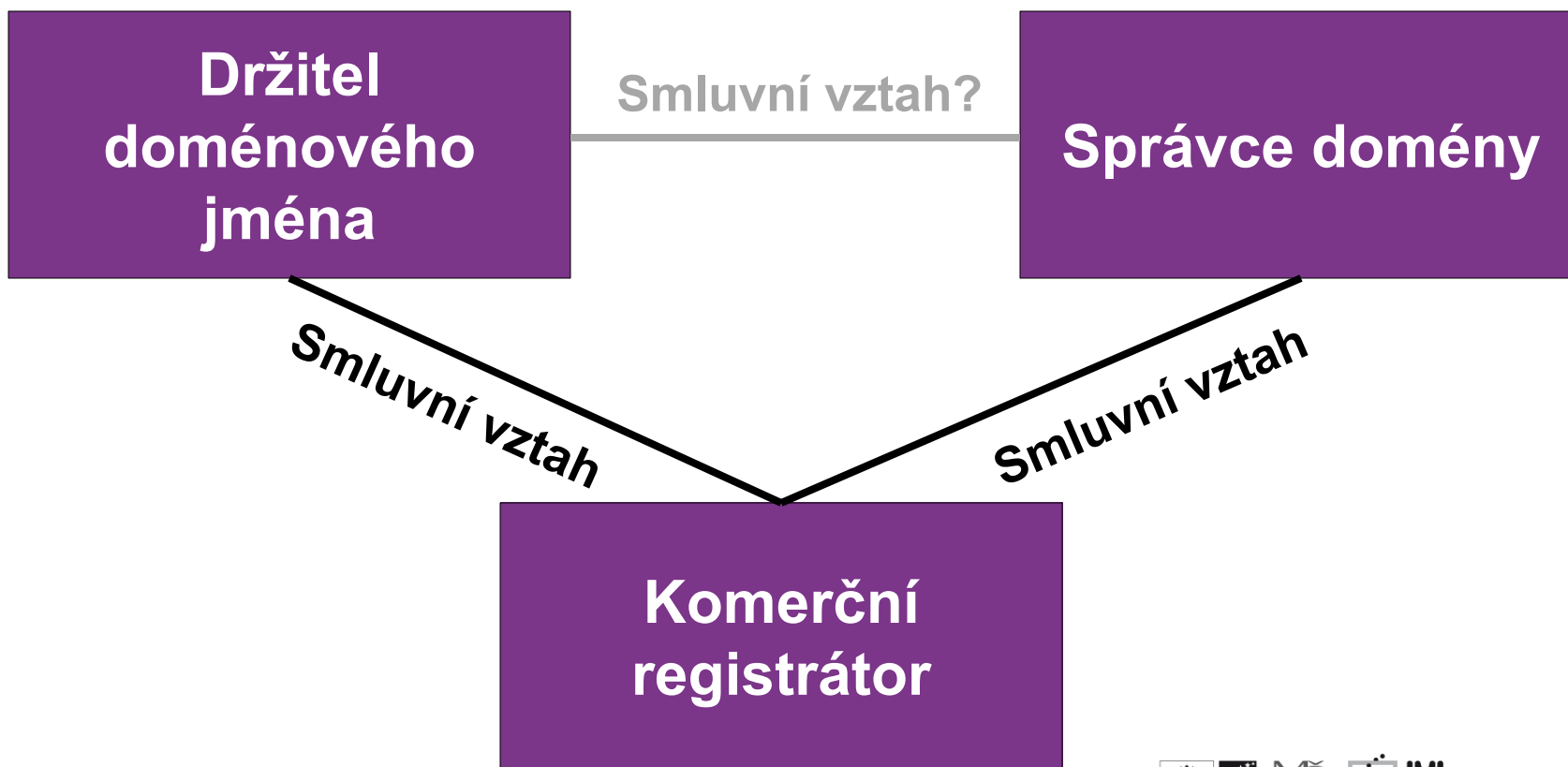
Doménové jméno
Správa doménových jmen
Registrace doménového jména
Právní povaha doménového jména
Subjekty působící v rámci registrace
>> Vztahy mezi jednotlivými subjekty <<

Model bez komerčního registrátora

Model s komerčním registrátorem

- **Práva k doménovému jménu = závazkový vztah**
- **Držitel doménového jména, správce domény, komerční registrátor**
- **Prioritní je smluvní vztah mezi držitelem doménového jména a správcem domény**

- **Doménové jméno**
(pojem, struktura, funkce)
- **Správa doménových jmen**
(organizační zajištění – IANA, ICANN, technické zajištění – Root zone)
- **Registrace doménového jména**
(právní povaha doménového jména, subjekty působící v rámci registrace, vztahy mezi jednotlivými subjekty)

Děkuji za pozornost

jaromir.savelka@law.muni.cz